

РЕГЛАМЕНТ
ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ
НА НАЦИОНАЛНОТО СЪСТЕЗАНИЕ
ПО ХИМИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА
„ТЕСТОВИ ЗАДАЧИ ЗА УЧЕНИЦИ В ГИМНАЗИАЛНИЯ ЕТАП”
през учебната 2013/2014 година

Националното състезание по *химия и опазване на околната среда* през учебната 2013/2014 година се организира и провежда в съответствие със Заповед № РД 09-1433/17.10.2013 г. на министъра на образованието и науката, Приложение 1 – Изисквания за организиране и провеждане на ученическите олимпиади, националните състезания и националните състезания по професии през учебната 2013/2014 година. Настоящият регламент има за цел да допълни и конкретизира информацията, свързана със спецификата на състезанието.

Цели на състезанието

Националното състезание по химия и опазване на околната среда:

- предоставя възможност за изява на ученици със задълбочени знания и придобити умения в областта на химията;
- осигурява условия за проверка и оценка на постиженията на учениците и формиране на увереност при участието им в състезателни прояви;
- дава възможност на учителите, училищата и регионите в страната да сравняват на национално ниво обективно измерени постижения в областта на обучението по *химия и опазване на околната среда*;
- проверява постигането на ДОИ за учебно съдържание и целите на обучение по *химия и опазване на околната среда*.

Организиране и провеждане

Националното състезание по химия и опазване на околната среда се провежда веднъж годишно по график, определен със Заповед № РД 09-1433/17.10.2013 г. на министъра на образованието и науката, Приложение 1 – Изисквания за организиране и провеждане на ученическите олимпиади, националните състезания и националните състезания по професии през учебната 2013/2014 година.

Състезанието се провежда в един състезателен ден. Продължителността му е 5 (пет) астрономически часа.

Условия за участие

За участие в Националното състезание се допускат ученици, които през настоящата учебна година се обучават в гимназиалния етап на средната степен на образование.

От всяка област се допускат за участие до 14 ученици. От тях се формира отбор от 6 ученици, а останалите участват само в индивидуалното класиране. Съставът на отборите се формира от експерт в РИО по ред и критерии, определени от експерта. На НПМГ „Акад. Л. Чакалов” се дава възможност да участва със самостоятелно излъчен отбор от 6 ученици, а останалите участват само в индивидуалното класиране. Учениците от области с непълни отбори участват само в индивидуалното класиране.

При равни резултати предимство за участие следва да имат учениците от последния гимназиален клас, тъй като: 1) учебното съдържание обхваща всички класове; 2) резултатите от състезанието се взимат предвид от редица висши училища в кандидатстудентската кампания (по решение на съответното висше училище за съответната учебна година).

Ръководители на отборите са от 1 до 3 души – учители по химия и експерти в РИО.

В срок до 10 календарни дни преди датата на състезанието експертът от РИО:

- изпраща заявка за участие в РИО на територията на областта, в която се провежда състезанието, като заявката е по образец на РИО домакин;

- уведомява учениците, определени да участват в състезанието, както и техните учители и директори.

Формат и съдържание на състезанието

Състезанието се състои от тест, включващ 50 задачи, разпределени в две части.

Част I включва 35 задачи с избираем отговор.

Част II съдържа 15 задачи със свободен отговор. При решаването им се изискват добавяне на кратък текст, изписване на химични формули, уравнения, а също и изчисления.

Задачите включват учебно съдържание от учебните програми по *химия и опазване на околната среда* за VII–XII клас, включително изчислителни задачи. Съставят се от Националната комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката.

Оценяване и класиране

Проверката, оценяването и класирането на писмените работи на участниците се извършват от Националната комисия. При необходимост в деня на състезанието Националната комисия може да определи допълнително експерти и учители, които да участват в проверката и оценката.

При оценяването се съблюдава следното:

- Веществата да са означени с химични формули, като е указан видът на формулите (пълна структурна, съкратена структурна, електронна, пространствена и т. н.).

- Химичните уравнения да са изравнени. Признават се всички възможни начини на изразяването на химичните уравнения (молекулни, йонни или чрез структурни формули) освен в случаите, при които в задачата е посочен типът уравнение и в този случай прилагането му е задължително.

- Да е отбелязано дали реакцията е обратима или не, както и условията, при които протича (температура, налягане, катализатор, лъчение и др.).

- Да е отбелязано състоянието на веществата (утайка, газ, разтвор, твърдо вещество), като се признават всички приети начини за означение.

- При изразяване на химични закони с математически формули да се използват приетите буквени означения.

- При наименоване на органичните вещества да се използва основно номенклатурата на IUPAC, но се признават и всички други верни наименования.

- При изразяване на електронната структура на атомите и структурата на молекулите могат да се използват всички възможни модели от различните учебници за средната степен на образование.

- Допускат се всички определения, включени в различните учебници по *химия и опазване на околната среда* за гимназиалния етап на средната степен на образование.

Оценяването на задачите се извършва по точкова система. За всеки правилен отговор на задачите от част I се получава по една точка. Максималният брой точки за **част I е 35**.

За всеки правилен отговор на задачите от част II се получава различен брой точки според характера на задачата. Максималният брой точки за част II е **65**.

Максималният брой точки за целия тест е **100**.

Класирането е индивидуално и отборно. В отборното класиране участват само отборите с пълен брой състезатели, като се взимат предвид резултатите на всички участници в отбора.

Разрешени пособия

По време на състезанието ученикът може да използва периодична таблица (система), таблица на разтворимост, ред на електроотрицателност и ред на относителната активност. Тези пособия са едни и същи за всеки ученик и се предоставят в деня на състезанието заедно със състезателните задачи. Разрешава се използването и на собствен калкулатор с основни математически действия, без допълнителни функции.

НАЦИОНАЛНА КОМИСИЯ